

ÁLDOZATOK a rózsák háborújában

A válás, a szakítás mindig tragédia. Azt hittük, a mi házasságunk örökké tart majd, a párunk mellett boldogok leszünk életünk végéig, ehelyett csalódunk és szenvedünk. Ugyan ki tud ilyenkor még a gyerekek lelkével is foglalkozni?

FOTÓ: ISTOCKPHOTO
PORTRÉ: SZÁSZ MARCELL

DR. ILLÉS BLANKA
válóperes ügyvéd

„A nővérem azt szajkózta, hogy a szüleim kapcsolata a születésemnél romlott meg, így a válás is az én hibám.”
„Tizennégy évesen három hetet az utcán töltöttem, rosszabbnál rosszabb társaságokban, ekkor verekedtem először. Két húszéves leitatott, meg akartak erőszakolni. A szüleim azt hitték, a másíknál vagyok.” „Apu hirtelen tűnt el. Többen mondták, hogy nagyon szeretett, de ritkán találkoztunk. Tizennégy éves voltam, amikor anya leültetett, és elmondta, hogy apu meghalt.”

Közel hétszáz hasonló vallomás érkezett egy internetes felmérésre február elején. A Nyugat-magyarországi Egyetem hallgatója, Czafit Roxána szakdolgozatához elvált szülők gyermekeit kérdezte arról, hogyan élték meg szüleik szakítását. A válaszadók felének (54%) csak az egyik szülővel van stabil kapcsolata. Arra, hogy mi illik az elvált szülők gyermekeire, a következő válasz kapta a legtöbb szavazatot: „Félünk a veszteségtől. Min-

dig bennünk él a félelem attól, hogy egyedül maradunk. Talán az emlékek, az illúziók korai elvesztése okozza ezt. Még ha a partnerünknek nincs is szándékában elhagyni minket, akkor is előnt bennünket időnként az érzés, hogy mi lenne, ha...”

KATASZTRÓFAÖVEZET

– Magyarországon nincs válási kultúra – mondja dr. Illés Blanka válóperes ügyvéd. – Sajnos azt tapasztalom, hogy az argentin szappanoperák a minták, esetleg a haverok, akik jól kicsínálták az exüket. Pedig a válásnak nem az a lényege, hogy bedaráljuk a másikat. Ebben óriási felelőssége van az ügyvédnek: az ügyfél alá adja-e a lovat, vagy elmagyarázza, hogy mindenkinek jobb, ha megpróbálnak együttműködni.

A szakember kétféle szülői hibát különböztet meg: az egyik, amikor a felnőttek túl sokat beszél-

**KISNÉMÉT
MÓNIKA**
pszichológus

keresztül civakodnak egymással a gyerekért, ami már rég nem a gyerekről, hanem a saját pszichés korlátokról szól. Szerencsére a bíróság már mediációra is kötelezheti a feleket.

ANYAKIRÁLYNŐ, APAKIRÁLY

– Fontos, hogy a szülők feldolgozzák a sérelmeiket, és meghagyják gyermekeiknek a biztos tudatot és érzetet, hogy szeretők, jó édesanyjuk és édesapjuk van – tanácsolja Kisnémét Mónika pszichológus.

– Egy gyermek magától soha nem akar választani a szülei közül. Egy hároméves kislány például úgy fogalmazott, hogy amikor az „anyakirálynő” országában van, akkor az „apakirály” hiányzik, és fordítva.

A gyereket nem szabad a részletekkel traktálni. – Ha rajtakapom a páromat mással, akkor is elég annyi, hogy anya és apa úgy látja, akkor leszünk boldogok, ha inkább külön élünk – mondja Kisnémét Mónika, és felidéz egy tanulságos esetet: – A szülőpárossal terápia elején mindig leíratjuk, mit mondanának a gyerekek. Az egyik feleség azzal kezdte: „Tudod, anya már nem érzi magát nőnek.” Könyörgök, egy négyéves gyerek azt se tudja, mi az, hogy nő!

Még egy kamasznak is jobb csak azután megélni a hűtlenségről, miután a szülők feldolgozták a szakítást.

– Akkor jó, ha a megcsalt fél is azt tudja mondani: gondoljaim voltak, de mindketten hibásak vagyunk abban, hogy így alakult – mondja a szakembér. – Ez persze ritka. A megcsalt felek általában nem vállalják a felelősséget, hogy ők is ludasak a történetekben, és a hűtlenre ráhúzzák a vizes lepedőt. Pedig ez nem tartozik a gyerekekre. Mi szülőpáros maradunk örökre. Aki válik, az a nő és a férfi. Az exünk minket bántott, nem a gyermekeinket árulta el.

Ha az alkoholistá, erőszakos apa részegen hever az ágyban, természetesen nem kell bizonygatnunk, hogy áldott jó ember. De még ezt is lehet bölcsen kezelni, hogy a gyerekeknek ne kelljen megtagadniuk egyik szülőjüket se: „Néztétek, apa beteg, gondoljai vannak, amit csak az itallal tud megoldani. Az alkoholtól viszont durva lesz. Nem szeretném, hogy így éljünk.” A nem beteg félnek viszont minél előbb fel kell szabadítania a gyerekeket, teszi hozzá Kisnémét Mónika.

A pszichológus nem hisz abban, hogy az elvált szülők gyermekei feltétlenül boldogtalan vagy sérülékenyebb felnőttek lesznek.

– Nem károsabb egy normális válás, mint amikor a szülők együtt maradnak, de állandóan vitatkoznak – mondja. – Akkor van baj, ha elmergésedik a viszony, vagy ha túl későn szakítanak, és folyamatosan a veszekedés, verekedés. De ha azt adjuk át a gyerekeknek, hogy a házasság alapvetően szép, mi is voltunk boldogok, csak aztán elrontottuk, akkor tudni fogja, hogy a házasság lehet jó, csak jól kell párt választani, és vigyázni, őrizni kell a boldogságot.

Pőr Attila

Felejtethetlen emlékek

Volt olyan esemény a válás során, amit sohasem fogsz elfelejteni? Erre a kérdésre Czafit Roxána kutatásában számtalan válasz érkezett.

„Apám egy tizennyolc éves buta liba miatt hagyta ott a negyvenhárom éves édesanyjamat.”

„Édesapám a kazánházban sírt és üvöltött anyámnak, hogy ne vidd el a gyerekeket, legalább karócsnyokor legyünk együtt!”

„Az apukámmal közösen elkezdett kirakós játék, amire azt mondta, majd legközelebb befejezzük. Többet nem láttam őt.”

„Amikor édesapám hétvége után vitt minket anyu lakására, sunyi módon felkérkedkedett, aztán fontos papírokat csent el a közös házról.”

„Apám szavai: »Vigyázz a nővéredre és anyádra! Nyolcéves voltam.»

„Más férfinől aludtunk anyával, de apa még otthon lakott. Amikor reggel hazameztünk, egy szál rózsza, banon és egy levél volt az asztalon.”

„Elrabolt az apám.”

„Amikor kiderült, hogy apa megcsalta anyát, és este veszekedtek, a húgammal ültünk a szobámban, és hallgatóztunk. Elkezdett sírni, én pedig azt ígertem neki, hogy a szüleinél nem fogok elválni.”

„Fater lopott anyámtól, és én kaptam rajta.”

A indklapja.hu-n arról olvashat, kinek tartan nyílt esetenként értesítes gyerekek pszichológusához fordulni.

nek a gyerekeknek a válásról, a másik pedig, amikor az egyáltalán nem kerül szóba.

– Láttam olyat, hogy a gyermek táblagépen rajta volt az egész peranyag. Kutatóm, megtalálta, az anyuka meg később is átküldögette neki a beadványokat. Katasztrófaezet! – mondja az ügyvédnő.

Dr. Illés Blanka szerint nő és férfi másként háborúzik. Ha a férfiak válni akarnak, megfontoltabbak, képesek akár fél évet is várni, hogy kedvezőbb pozícióban adhassák be a válókeresetet, például hirtelen elkezdik oviba vinni a gyereket, felkészülnek a vagyonmegosztásra is. A nők lelkileg jobban a padlóra kerülnek, elmergésedett helyzetben rájuk inkább az érzelmi zsarolás jellemző (nem adják oda a gyereket, nem adják oda a férfi holmiját stb.).

– Egy válásnál senki nem önmaga, ami az elején normális. De ha megragadnak a harag szakaszában, abból lesz a végtelen per, amikor tíz éven